

УДК 811.161.2'27:811.161.2'38:378.147

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.1-32>

ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ПОМИЛОК У МОТИВАЦІЙНИХ ЛИСТАХ АБІТУРІЄНТІВ

TYPOLOGY OF LANGUAGE ERRORS IN APPLICANT MOTIVATION LETTERS

Грицевич Ю. В.,

orcid.org/0000-0002-2716-3235

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови та лінгводидактики

Волинського національного університету імені Лесі Українки

У статті проведено аналіз типових мовних помилок, що трапляються в мотиваційних листах абітурієнтів, які вступали до Волинського національного університету імені Лесі Українки у 2023–2024 роках. У фокусі уваги автора – значний корпус текстів, поданих на популярні спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 017 «Фізична культура і спорт», 014 «Середня освіта (Фізична культура)» і 035 «Філологія». Для детального аналізу й інтерпретації мовного матеріалу, вицленованого з мотиваційних листів, використано методи лінгвістичного спостереження, дистрибутивного й контекстуального аналізу, а також описовий метод, що дозволили систематизувати й типологізувати виявлені помилки.

Проведене дослідження засвідчило неточності у слововживанні, змішування паронімів, зловживання канцеляризмами й кальками (зокрема з російської мови), зафіксовано випадки плеоназмів і тавтології, обмеженість лексичного арсеналу й труднощі в абітурієнтів із точним висловлюванням думок, що часто призводить до використання слів у невласливому значенні. Виявлено типові помилки в написанні слів, частини з яких можна було б уникнути під час самоперевірки остаточного варіанта тексту. Значна кількість листів містила пропущені або, навпаки, зайві розділові знаки, що ускладнювало й спотворювало сприйняття тексту. Досліджено морфологічні й синтаксичні девіації, як-от: некоректне вживання прийменників, порушення традиційного логічного порядку слів у реченні, нелогічну побудову конструкцій, неузгодженість граматичних форм та однорідних членів речення. Звернено увагу на недотримання фонетичних норм української мови.

Низька якість мовного оформлення такого специфічного жанру, як мотиваційний лист, указує на прогалини у формуванні навичок офіційно-ділового та академічного письма на попередніх етапах шкільної мовно-літературної освіти. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у виявленні, систематизації та фаховому філологічному коментуванні типових помилок на матеріалі ширшого корпусу текстів. Ефективним і важливим кроком вважаємо розробку навчально-методичних рекомендацій культуромовного спрямування, які допоможуть майбутнім абітурієнтам удосконалити навички академічного письма й підвищити якість своїх мотиваційних листів.

Ключові слова: мотиваційний лист, помилка, анорматив, тавтологія, плеоназм, калька, морфологічні норми, синтаксичні норми, правопис.

The article presents an analysis of typical linguistic errors found in the motivation letters of applicants to Lesya Ukrainka Volyn National University during the 2023–2024 academic years. The author focuses on a significant corpus of texts submitted for popular specialties 029 «Information, Library, and Archival Affairs», 017 «Physical Culture and Sports», 014 «Secondary Education (Physical Culture)» and 035 «Philology». To comprehensively analyze and interpret the collected and classified linguistic material, the study employed methods of linguistic observation, distributional and contextual analysis, and the descriptive method, which facilitated the systematization and typologization of the identified errors.

The conducted research revealed imprecisions in word usage, confusion of paronyms, overuse of bureaucratic jargon and calques (particularly from Russian), instances of pleonasm and tautology, indicating a limited lexical repertoire and difficulties for applicants in expressing thoughts precisely, often leading to the use of words in

inappropriate meanings. Typical spelling errors were identified, some of which could have been avoided through self-correction before submission. A substantial number of letters contained missing or superfluous punctuation marks, which complicated and distorted text comprehension. The study also investigated morphological and syntactic deviations, such as incorrect preposition usage, violations of traditional logical word order, illogical sentence construction, and grammatical discord in forms and homogeneous sentence elements. Attention was also drawn to the non-observance of Ukrainian phonetic norms.

The low quality of linguistic presentation in such a specific genre as a motivation letter points to gaps in the development of official-business and academic writing skills during previous stages of school language and literature education. School curricula often do not dedicate sufficient attention to preparing students practically for writing official-business documents, including motivation letters. The prospects for further research lie in identifying, systematizing, and providing expert linguistic commentary on typical errors based on a broader corpus of texts. Developing educational and methodological recommendations is considered an effective and crucial step to help future applicants improve their academic writing skills and enhance the quality of their motivation letters.

Key words: motivation letter, error, linguistic non-standard, tautology, pleonasm, calque, morphological norms, syntactic norms, orthography.

Постановка проблеми. У 2020 році Міністерство освіти і науки України ухвалило рішення, що мотиваційний лист має стати частиною пакета документів для вступу до закладів вищої освіти. Цей інструмент упровадили, аби дати можливість майбутнім студентам повніше розкрити свою індивідуальність, обґрунтувати вибір омріяної спеціальності чи освітньо-професійної програми та продемонструвати щире зацікавлення у навчанні, не обмежуючись лише результатами ЗНО. Ідея полягала в тому, щоб зробити процес вступу більш гнучким і дозволити приймальним комісіям оцінювати не тільки академічні досягнення, а й особистісні якості та прагнення абітурієнтів. Процедура подання мотиваційних листів регулюється Законом України «Про вищу освіту» (зокрема, ч. 6 ст. 44) [1], Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» [2], Правилами прийому до закладів вищої освіти України [3].

Окрім засобу презентації особистих прагнень та обґрунтування вибору освітньої програми в університеті, мотиваційні листи опосередковано слугують індикатором рівня мовної культури абітурієнтів, показують здатність до чіткого, грамотного й стилістично доречного викладу думок в офіційно-діловому стилі. На жаль, як показує аналіз практичного матеріалу, зокрема репозитарій мотиваційних листів абітурієнтів Волинського національного університету імені Лесі Українки 2023, 2024 років вступу, значна частина мотиваційних листів містить численні мовні недоліки, що знижують загальне враження від кандидата на вступ.

Актуальність дослідження типових мовних помилок у мотиваційних листах зумовлена кількома чинниками. По-перше, якість мовного оформлення писемного тексту безпосередньо позначається на сприйнятті його приймальною комісією, потенційно впливаючи на рішення про зарахування в спірних ситуаціях (при однакових конкурсних балах у рейтинговому списку). По-друге, мотиваційний лист є свідченням загальної мовно-писемної компетентності вступника, що важливо для успішного навчання в ЗВО. По-третє, виявлення й систематизація типових помилок дасть змогу в перспективі розробити ефективні рекомендації для абітурієнтів, які допоможуть їм удосконалити навички академічного письма.

Метою цієї статті є аналіз і типологізація найпоширеніших мовних анормативів у мотиваційних листах вступників Волинського національного університету імені Лесі Українки спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 017 «Фізична культура і спорт», 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» і 035 «Філологія» на основі інформації, яка міститься в репозитарії вебсайту приймальної комісії [4].

Виклад основного матеріалу. Аналіз емпіричного матеріалу – мотиваційних листів абітурієнтів – дозволив виділити кілька категорій мовних помилок, які систематично повторюються.

Найпоширенішими й такими, що суттєво впливають на точність висловлювання абітурієнтів, цілком очікувано виявились помилки лексичного рівня, спричинені недостатнім словни-

ковим запасом, неточністю слововжитку, змішуванням паронімів, а також впливом мовного середовища (інтерферентних процесів):

1) канцеляризми й кальки (найперше з російської мови): «...пізніше перейшов у футзал, **так як** дуже зацікавився ним і вже займаюся 4 роки»; «**Так як** ці види спорту командні...» [4]; «Хочу навчатись саме у вашому університеті, **так як** він є найпопулярніший і найперспективніший у нашій області» [4]; «**Так як** я з дитинства люблю читати...» [4]; «...**так як** його основою є наукові школи й фундаментальні дослідження...» [4]; «...про все це я прочитала у мережі Інтернет, **так як** практичних навичок у мене ще немає» [4]; «**Так як** моє майбутнє вже вирішено...» [4]; «Це дуже багатогранна професія, **так як** документи та інформаційна діяльність сьогодні потрібні особливо» [4]; «Мій вибір професії пов'язаний із архівною та бібліотечною справою, **так як** ще з дитинства цікавилась історією своєї країни» [4]; «...організовує фізичне виховання у школі **таким чином...**» [4]; «**Таким чином** я без зайвих вагань вирішила...» [4]; «...**найкращим чином** сприятиме розвитку...» [4]; «...при цьому важливі дані, якщо їх не опрацювати **належним чином...**» [4]; «...**найкращим чином** сприятиме ще й моєму особистісному розвитку...» [4]; «...**дана спеціальність** вимагає постійного самовдосконалення...» [4]; «Я передбачаю, що **навчання даному** розвине мене як висококваліфікованого спеціаліста» [4]; «...знання та навички у **даній галузі...**» [4]; «...прагну працювати **в даній сфері...**» [4]; «**На даний час являюсь гравцем** Професійної Волейбольної Ліги України у складі команди «Буковина»» [4]; «**Я являюсь** учасником бойових дій» [4]; «...я переконалась, що **вірно обрала** заклад вищої освіти» [4]; «...**поступивши** саме у Ваш університет...» [4]; «...**приймав активну участь** в роботі учнівського самоврядування...» [4]; «Неодноразово **приймав участь** в ліцейних конкурсах та олімпіадах» [4]; «...**приймала участь** у всіх організаційно-виховних заходах Шклинського ліцею» [4]; «...**приймав участь** у багатьох спортивних змаганнях з футболу і баскетболу» [4]; «**Приймаючи рішення** навчатися за обраною спеціальністю...» [4]; «В старших класах **приймав участь у олімпіадах з англійської мови**» [4]; «...науковими семінарами та конференціями, на яких я **приймала активну участь**» [4]; «...оскільки не було можливості повноцінно і, що саме головне, регулярно тренуватись...» [4]; «...**не дивлячись на те**, що ми посіли третє місце, для мене це дуже важливий досвід» [4]; «**Не дивлячись на те**, що я закінчила навчання у музичній школі...» [4]; «...здав **екзамен і отримав чорний пояс**»; «фахівці **цієї області** дуже затребувані» [4]; «**Співставивши факти** та дізнавшись більше інформації про кафедру...» [4]; «**Підсумовуючи написане, підбиваю такий висновок**» [4]; «Я бачу свою майбутню професійну діяльність **в якості фахівця**, який буде...» [4]; «...хочу **виразити вдячність за можливість** подати заявку на вступ до вашого престижного закладу» [4]; «Судив **на більше чим 5 чемпіонатах України**» [4]; «...прагну змалку їм **привити любов до спорту**» [4]; «...зможуть **привити мені ще більшу любов до цієї справи**» [4]; «...ресурси які будуть слугувати **для цих задач**» [4]; «**Під кінець мого листа хотілося б подякувати за те...**» [4]; «Ваш **вуз зайняв 24-те місце в академічному рейтингу серед найкращих закладів вищої освіти країни**» [4];

2) плеоназми (зайві, надлишкові слова; мовна надмірність) / тавтологія (повторення спільнокореневих слів), інші різноманітні повтори або, навпаки, недостатність мовлення: «...**як мого особистого**, так і моєї родини» [4]; «**За цей період часу...**» [4]; «...також працювати зі збереженням та **діловодством документів...**» [4]; «**Серед моїх особистих якостей я б хотіла відзначити...**» [4]; «**Мене особисто** зацікавив студентський клуб «Прометей»» [4]; «...мій дід навіть **збирав «Зібрання творів Івана Франка 1976-1986»**» [4]; «Саме з цією спеціальністю я матиму **для себе перспективи в майбутньому**» [4]; «Говорячи **про** мою академічну **успішність та здобутки** я можу з гордістю сказати, що вони є, справді, **успішними**» [4]; «...китайською, японською, які подобаються мені своїм **милозвучним звучанням**» [4]; «Говорячи **про** мою академічну **успішність та здобутки** я можу з гордістю сказати, що вони є, справді, **успішними**» [4]; «У школі улюбленим місцем була бібліотека, в яку я запи-

салась одразу на другий день навчання у школі» [4]; «Я бачу свою майбутню професійну діяльність в якості фахівця, який буде...» [4]; «Мої академічні зусилля також свідчать про мою впевненість...» [4]; «...де кожен вніс свій унікальний внесок» [4]; «...а також надіятись на швидку зустріч, яка, надіюсь, відбудеться в стінах цього чудового закладу» [4]; «...я володію такими навичками, як володіння кількома іноземними мовами...» [4]; «...на факультеті діють декілька організацій, які організовують чудові заходи» [4]; «освітня програма__ за якою я буду навчатися__ буде розвивати мої спортивні навички» [4]; «...найближчим часом планую здати рівень англійської та польської...» [4]; «У зв'язку з останніми подіями, де його__ діючого поліцейського спецпідрозділу, було поранено під Торецьком, виникло нестримне бажання наслідувати його приклад» [4]; «...є моїм шансом виконувати якісно роботу моєї мрії...» [4]; «Маю спортивний розряд: «Кандидат у майстри спорту України» з 2022 року та також маю спортивний розряд: «Майстер спорту України» з 2024» [4];

3) уживання слів у невластивому їм значенні (найчастіше трапляється при виборі синонімів, паронімів, омонімів чи слів іншомовного походження): «...у досягненні моєї мети, яка надиктована глибоким зацікавленням спортом» [4], пор. літ. **надиктований** – дієпр. пас. до **надиктувати** «диктувати що-небудь для запису» [7]; «...просторовим спортивним та тренажерним залом...», пор. літ. **просторовий** – стос. до простору (у 1, 2 знач.) [5, т. 8, с. 301] (натомість правильно було б ужити слово **просторий** – здатний вмещувати велику кількість кого-, чого-небудь, не тісний; місткий [5, т. 8, с. 300]); «Також великою мотивацією став мій тренер із волейболу. Під курацією якого я, як капітан, вів свою команду до численних перемог» [4], пор. літ. **курація** – мед. сукупність дій лікаря, пов'язаних із діагностикою захворювання і лікуванням хворого, а також з оформленням медичної документації [6]; «...картин ери ренесансу та всього естетичного», пор. літ. **ера** – початок літочислення, зв'язаний з якою-небудь історичною або легендарною подією; відповідна система літочислення; геол. найбільша одиниця хронологічного поділу історії Землі [5, т. 2, с. 485] (натомість правильно було б ужити слово **епоха** – великий проміжок часу з визначними подіями, явищами або процесами в природі, суспільстві, науці, мистецтві і т. ін. [5, т. 2, с. 485]); «...хороші комунікабельні здібності...», пор. літ. **комунікабельний** – який легко знайомиться, спілкується і співпрацює з іншими людьми; товариський [7] (натомість правильно було б ужити слово **комунікативний** – той, що стосується спілкування за допомогою мови [6]); «Моє захоплення призвело мене до професіоналізму у своїй справі» [4], пор. літ. **призводити** – доводити кого-небудь до якогось стану, перев. негативного [5, т. 7, с. 614]; «Я брав участь у чисельних змаганнях з волейболу», пор. літ. **чисельний** – стос. до числа, виражений числом; числовий; виражений у якій-небудь кількості; кількісний [5, т. 11, с. 329]; «Під час проходження переддипломної практики мала змогу познайомитися з документообігом» [4], пор. літ. **познайомитися** – заводити, починати знайомство з ким-небудь, ознайомитися [5, т. 6, с. 821]; (натомість правильно було б ужити слово **ознайомитися** – діставати відомості про кого-, що-небудь, набувати повних знань у чомусь [5, т. 5, с. 655]; «...бакалавра за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», що відноситься до факультету історії, політології та національної безпеки» [4], пор. літ. **відноситися** – рідко. Те саме, що ставитися; тільки недок., рідко. Те саме, що стосуватися [5, т. 1, с. 612]; «...старанна і виконавська, умію працювати в команді» [4], пор. літ. **виконавський** – який стосується виконання музичного, літературного твору, певної ролі в театральній виставі тощо [6] (натомість правильно було б ужити слово **виконавчий** – який здійснює виконання рішень, постанов, практичне керівництво чим-небудь [5, т. 1, с. 411]); «У мене завжди була жага до навчання та природний потяг до успіху» [4] (згідно з «Українським правописом» (дет. див. § 33, п. 1) прикметник **природний**, вживаємо із суфіксом **-н(ий)** [8, с. 42]; **природний** – 1. зумовлений звичайним ходом, розвитком подій; цілком нормальний, закономірний; 2. властивий, притаманний кому-небудь від природи, від народження [5, т. 8, с. 8]).

Ще одне помилкове явище – незнання норм милозвучності мовлення (*у-в, і-й*): «*Бажаючи навчатися в Волинському національному університеті імені Лесі Українки...*» [4]; «*Мої здобутки у спорті...*» [4]; «*...грав в ФК «Стир» м. Берестечко*» [4]; «*В шкільні роки...*» [4]; «*Хоча цікавилася і іншими шкільними предметами...*» [4]; «*В цьому ж сезоні в всеукраїнських змаганнях...*» [4]; «*Продовжую грати у U-19...*» [4]; «*...в сфері документування...*» [4]; «*Навчаючись в ліцеї...*» [4].

Систематичні відхилення абітурієнтів від правописних норм засвідчили такі фіксації слововживань: *Професійної Волейбольної Ліги України; Волинського* [4]; *фізично-здорового* молодого покоління [4]; *участь в онлайн та офлайн конкурсах* [4]; *обласної спартакіади серед допризової* молоді [4]; *коли на день вчителя учні одинадятикласники* проводили уроки замість вчителів [4]; *П місце з міні-футболу* [4]; *практичний досвід тренера викладача* [4]; *то це ще й туристичні походи, флеш-моби; брати участь у масоворозважальних заходах університету* [4]; *Цього річ я* закінчила *Волинській* обласний ліцей [4]; *займаюсь у ковельській* дитячо-юнацькій спортивній школі №2 «Ніка-Сільмаш» [4]; *читала захопленні відгуки від студентів* [4]; *розпочалась ще з малечку; де показавував не погані результати: багато разовий* призер відкритих змагань міста [4]; *Волинський Національний Університет ім. Лесі Українки* [4]; *Чому я* обрала «*Волинський національний університет імені Лесі Українки*»? [4]; *В цьому, впевнена, мені допоможе навчання у «Волинському національному університеті імені Лесі Українки»* [4]; *у супер лізі України ПВЛУ* [4]; *де не одноразово* допомагала своїй команді [4]; *я ретельно досліджував інформацію на веб-сайтах коледжів; писав програми для шкільного Телеграм Бота* [4]; *я часто шукав в мережі Інтернет архіви* [4]; *на Європейський Юнацький Олімпійський Фестиваль (ЄЮОФ); учасником Європейського Юнацького Олімпійського Фестивалю, який проводили в м. Марібор (Словенія)* [4]; *чемпіонату асоціації балканських федерацій серед юнаків* [4]; *факультет «Фізичної культури, спорту та здоров'я»* [4]; *Як уже можна зрозуміти з вище наведеної інформації* [4]; *у Вінницькому відділенні Малої Академії Наук з лінгвістики* [4]; *Я вмотивована здобути ступінь бакалавра «Філології»* [4]; *застосування в інформаційній та культурних сферах* [4]; *приоритетне значення* [4]; *професію* опанувати навички [4]; *інноваційних інформаційних технологій* [4]; *можливість отримання грантів в Україні* [4]; *На разі я знаю, що найменше, шість поколінь* свого роду [4]; *Маю звання Майстра спорту України* [4].

Високий рівень помилконебезпечності мають відхилення від норм уживання прийменника *по*: «*По волейболу досягнув великих вершин...*» [4]; «*Та по можливості брати участь у змаганнях...*» [4]; «*Найбільше мені запам'ятався Чемпіонат України по футболу серед школярів*» [4]; «*По житті довгострокові цілі для мене є більш важливими ніж короткострокові*» [4]; «*...керуватись по житті законом Парето*» [4]; «*Користуюся програмами по вивченню мови...*» [4]; «*...отримала Свідоцтво про закінчення Ковельської школи мистецтв по класу фортепіано*» [4]; «*Знаю по відгуках моїх знайомих, що університет славиться висококласними фахівцями...*» [4]; «*З місце на олімпіаді по метанню дисків в місті Костопіль*» [4]; «*...я б дуже хотіла стати здобувачем освіти саме по цій освітній програмі*» [4]; «*...зацікавила програма навчання по обміну за кордоном*» [4].

Морфологічну норму порушує використання активних дієприкметників, як-от: *захоплюючого* навчання [4]; *гідним наставником для підростаючого* покоління [4]; *любов до спорту підростаючому* поколінню [4]; *стимулюючої і надихаючої атмосфери* [4]; *захоплююча* подорож в країну Знань [4]. Поява конструкцій типу *Шановний Анатолій Васильович!* [4]; *Манецької Іванни Миколаївної* [4] репрезентує прогалини в знаннях із теми «Відмінювання прізвищ, імен, імен по батькові». Не відповідає морфологічним нормам засвідчена в одному з текстів прикметникова сполука вищого ступеня порівняння *обрати більш ближчу* для себе сферу навчання [4]. Одиначні відступи помічено в реченнях із дієприслівниковими зворотами: «*Переглянувши сайт, мене зацікавило декілька факторів...*» [4], «*Навчаю-*

чись в ліцеї__ до нас часто приходили студенти та розповідали захопливі історії з їхнього життя» [4].

Синтаксичні лінгвоанормативи найчастіше пов'язані з:

1) порушенням порядку слів у реченні, неправильною побудовою речень через хаотичне висловлювання думок: «...захопився грою у волейбол, як класичним, так і пляжним» [4]; «...була приємно вражена тим, що майже всі викладачі – кандидати наук, доценти, а окремі мають ще й сучасний спортивний комплекс з тренажерними залами, ігровим залом, чудовим плавальним басейном» [4]; «Навчання на цій спеціальності допоможе мені набутти потрібних знань для вирішування педагогічних проблем та продовження правильно працювати над своїм фізичним станом та передати свої набуті знання молодшому поколінню» [4]; «Вважаю, що якості відповідальності й цілеспрямованості важливі складові успіху, якими я володію та постійно розвиваю» [4]; «Мені завжди було цікаво__ навіть створюють документи, їх аналізують__ також приваблює можливість працювати з сучасними технологіями та як інформація може впливати на прийняття рішень» [4];

2) різним граматичним вираженням однорідних членів речення; порушенням норм керування: «...розвитку критичного мислення, яке є одним із запорук успішного навчання в університеті» [4]; «...почав інтенсивно займатися спортом: футбол, баскетбол, легка атлетика, настільний теніс, а також волейболом» [4]; «...навчати молодь бути фізично активними...» [4]; «Пріоритетними завжди була фізична культура і моє бажання стати вчителем фізичної культури» [4]; «Випробовував я себе в різних видах спорту, а саме карате, футбол, дзюдо» [4]; «...щоб інформація була доступною для всіх, хто в ній потребує» [4]; «...ми почали детальніше досліджувати і цікавитися нашою історією» [4]; «Дослухаючись до порад батьків та зваживши усі факти__ вирішив обрати для себе професію...» [4]; «професійно опанувати навичками інформаційно-аналітичної роботи» [4]; «Мої спортивні успіхи підтверджені званням Майстра спорту та чемпіонкою України» [4].

Про порушення стилістичних закономірностей української літературної мови та вживання слів у невласливому значенні свідчать контексти: «...я вважаю що Волинський національний університет імені Лесі Українки дасть мені надзвичайно сильний ґрунт» [4]; «...спростити цю документаційну систему, як для діловодів__ так і для людей» [4]; «Завжди мала хороші стосунки з історією, українською та англійською мовами, інформатикою» [4]; «З дитинства я відчував нестерпний апетит до читання та знань» [4]; «Також велику роль у виборі майбутньої професії доклали мої комунікативні навички та наставницька фігура для близьких друзів та знайомих» [4].

Поширені в мотиваційних листах і пунктуаційні помилки, пов'язані насамперед із пропущеними необхідними розділовими знаками: «Бажаючи навчатися в Волинському національному університеті імені Лесі Українки__ я готова зробити все необхідне...» [4]; «Чудово розумію__ як надавати першу медичну допомогу__ адже для кожної людини ці знання необхідні» [4]; «...я маю необхідні особисті якості__ щоб навчати людей» [4]; «На мою думку__ така професія...» [4]; «Сподіваюсь__ що незабаром буду студентом ВНУ» [4]; «...педагог є фігурою високої культури__ від якої залежить майбутнє нації» [4]; «...наприклад__ хороші відгуки про Ваш університет...» [4]; «...та__ звісно__ вивчила основні предмети, готуючись до НМТ» [4]; «Волейбол__ як і інший вид спорту__ є травмонебезпечним__ і саме я хочу допомагати спортсменам у відновленні після будь-яких травм» [4]; «Для мене дуже важливо продовжити нашу сімейну традицію, а отже__ навчатись у Вашому університеті» [4]; «У зв'язку з останніми подіями, де його__ діючого поліцейського спецпідрозділу, було поранено під Торецьком...» [4]; «...що можу протистояти будь-яким проблемам, з якими зіткнуся__ та отримаю максимум знань та досвіду» [4]; «Вірю__ що обрав правильну спеціальність» [4]; «розумію__ що маю хист до педагогіки» [4]; «...я впевнена, що__ отримавши ступінь магістра та користуючись здобутими навичками, я зможу влаштуватися на високооплачу-

вану роботу» [4]; «Мене характеризують як людину__ яка вміє знаходити спільну мову із дітьми» [4]; «Тепер хочу пояснити__ чому я вирішила вступити саме на цю спеціальність» [4]; «А фізична культура і спорт__ це та сфера, яка мені до душі» [4]; «...я зрозуміла, що юриспруденція__ це не моє майбутнє»; «працював у команді__ де проявляв себе з хорошого боку» [4]; «Обираючи заклад вищої освіти для здобуття омріяної професії__ я опиралась на певні критерії» [4]; «Знайшовши відомості про спеціальність “029 Інформаційна бібліотечна та архівна справа”__ виявила...» [4]; «Вважаю, що документознавець__ це професія майбутнього» [4]; «У школі я ніколи не любила фізкультуру__ хотіла завжди схитрувати, щоб не йти туди__ тому що це було нудно і не цікаво__ одне й те ж саме кожен раз» [4].

Непоодинокі засвідчено випадки вживання зайвого розділового знака: «Від того часу, я не пропустив майже жодного тренування» [4]; «Протягом останніх двох років, я поглиблено вивчав біологію, анатомію та фізіологію» [4]; «Щиро Вам дякую за розгляд мотиваційного листа, та нетерпляче буду чекати відповіді» [4]; «З-посеред великої кількості спеціальностей і освітніх програм університету, мене цікавить спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)» [4].

Висновки. Отже, попри важливість мотиваційного листа як інструмента всебічної оцінки абітурієнтів, значна кількість вступників стикається з труднощами в грамотному й стилістично витриманому викладі думок. Аналіз мовних помилок у мотиваційних листах абітурієнтів Волинського національного університету імені Лесі Українки засвідчив системні проблеми з мовною грамотністю й культурою ділового письма серед вступників. Ці недоліки не тільки знижують ефективність мотиваційних листів як інструмента презентації особистих якостей, а й можуть негативно вплинути на остаточні рішення приймальних комісій ЗВО щодо зарахування на бюджет в спірних ситуаціях рейтингового списку. Низька якість мовного оформлення мотиваційних листів указує на прогалини у формуванні навичок офіційно-ділового та академічного письма на попередніх етапах шкільної мовно-літературної освіти.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у виявленні, систематизації та фаховому лінгвістичному коментуванні типових помилок. Ефективним і важливим кроком вважаємо розробку навчально-методичних рекомендацій, які допоможуть майбутнім абітурієнтам удосконалити навички академічного письма й підвищити якість своїх мотиваційних листів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://surl.lt/zrvcmc> (дата звернення: 24.06.2025).
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти : Закон України від 18.12.2019 № 392-IX. URL: <https://surli.cc/yfgrhe> (дата звернення: 25.06.2025).
3. Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році. URL: <https://salo.li/e9a7D2E> (дата звернення: 23.06.2025).
4. Репозитарій мотиваційних листів. URL: <https://salo.li/15A3726> (дата звернення: 06.06.2025).
5. Словник української мови : в 11 т. Київ : Наукова думка, 1970–1980.
6. Великий тлумачний словник сучасної мови. URL: <https://slovnyk.me/dict/vts> (дата звернення: 18.06.2025).
7. Тлумачний словник української мови у 20-ти томах. URL: <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0> (дата звернення: 20.06.2025).
8. Український правопис. URL: <https://salo.li/5e66927> (дата звернення: 13.06.2025).

Дата надходження статті: 28.07.2025

Дата прийняття статті: 02.09.2025

Опубліковано: 16.10.2025